

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Planerings- och utvecklingsstab
gemensamt
Eva Sandberg

Regeringskansliet, Socialdepartementet

Sverige

YTTRANDE ÖVER REMISS AV PM ALLMÄNT TANDVÅRDSBIDRAG FÖR UNGA PERSONER

Sammanfattning

Region Västmanland har av Socialdepartementet fått promemorian om allmänt tandvårdsbidrag för unga personer på remiss. I regeringens budgetproposition för 2024 aviserades en sänkning av åldern för den avgiftsfria tandvården från 23 till 19 år. I och med denna ändring föreslår promemorian att personer som är 20–23 år ska få 600 kronor om året i allmänt tandvårdsbidrag och att bidraget för personer som är 24–29 år ska sänkas från 600 kronor till 300 kronor om året. Förordningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Region Västmanland är sammantaget positivt inställd till förslaget, nedan redogörs Region Västmanlands synpunkter med hänvisning till promemorians avsnitt.

4 Mun- och tandhälsa i befolkningen

4.3 Besöksfrekvens i tandvården

Över tid har tandvårdens besöksfrekvens minskat för både män och kvinnor. Under covid-19-pandemin var det en avsevärd nedgång i antalet besök i tandvården och därefter har det skett en viss återhämtning. Trots nedgången besöker 54,7 procent av kvinnorna och 47,6 procent av männen tandvården årligen.

Region Västmanland anser att förslaget med att införa ett allmänt tandvårdsbidrag på 600 kronor för personer som är 20–23 år är viktigt för att stimulera till att bibehålla en hög besöksfrekvens för åldersgruppen i syfte att bibehålla en god mun- och tandhälsa hos denna åldersgrupp.

5 Personer i åldern 20–23 år ska få allmänt tandvårdsbidrag

Förslag: Allmänt tandvårdsbidrag ska lämnas med 600 kronor om året för patienter som under det år som tandvårdsbidraget tidigast kan användas fyller lägst 20 år och högst 23 år. För patienter som fyller lägst 24 år och högst 29 år ska bidraget sänkas från 600 kronor till 300 kronor per år.

Region Västmanland ställer sig positiv till promemorians förslag.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Förordningsändringen ska träda i kraft den 1 januari 2025.

Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för bidrag som kunnat användas från och med den 1 juli 2023 eller den 1 juli 2024.

Region Västmanland ställer sig positiv till promemorians förslag gällande ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.

7 Konsekvenser

7.1 Konsekvenser för patienter

I samband med införandet av sänkt åldersgräns för avgiftsfri tandvård avser regeringen införa dubbelt allmänt tandvårdsbidrag för personer som är 20–23 år och ta bort dubbelt allmänt tandvårdsbidrag för personer som är 24–29 år. Generellt har unga vuxna god mun- och tandhälsa. Förslagen i denna promemoria bedöms därmed få små konsekvenser för tandvårdens patienter.

Region Västmanland ställer sig försiktigt positiv till promemorians analys av konsekvenser för personer som är 24 -29 år då införandet av ett sänkt allmänt tandvårdsbidrag kan riskera att medföra minskad besöksfrekvens i åldersgruppen på grund av minskat bidrag.

7.3 Konsekvenser för vårdgivare

Konsekvenserna av den planerade sänkningen av åldersgränsen för avgiftsfri tandvård samt förändringarna av dubbelt allmänt tandvårdsbidrag bedöms som positiva för vårdgivarna. För folktandvården blir det möjligt att i större utsträckning än i dag prioritera patientgrupper med större behov av insatser än unga vuxna. Likaså förväntas detta bidra till att frigöra kapacitet till den kommande reformen av högkostnadsskyddet.

Folktandvårdsföreningen har tidigare lyft nyttan av sänkningen av åldern för den avgiftsfria tandvården i sitt remissvar till betänkandet När behovet får styra – ett tandvårdssystem för en mer jämlik tandhälsa (SOU 2021:8). Även de privata vårdgivarna har lyft nyttan i sina remissvar, bl.a. genom organisationen Privattandläkarna. Eftersom det i dag är folktandvården som utför merparten av den avgiftsfria tandvården innebär den aviserade sänkningen av åldersgränsen för den avgiftsfria tandvården att de privata vårdgivarna får tillgång till en större andel av den totala tandvårdsmarknaden.

Region Västmanland instämmer helt i promemorians analys gällande konsekvenser för vårdgivare då införandet av sänkt ålder för avgiftsfri tandvård får till följd att vårdgivare och framför allt folktandvården som idag utför merparten av den avgiftsfria tandvården för barn och unga i större utsträckning än i dag kan prioritera patientgrupper med större behov av insatser än unga vuxna.

Datum
2024-10-02

Vårt diarienummer
HSF240314
Externt diarienummer
S2024/01242

För Hälso- och sjukvårdsnämnden

Lina Eriksson
Ordförande
Hälso- och sjukvårdsnämnden

Lars Almroth
Hälso- och sjukvårdsdirektör